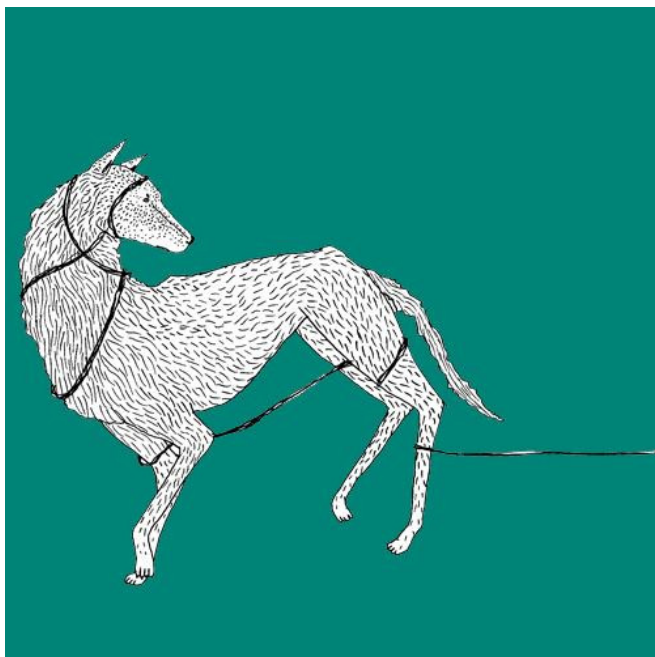

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ZŁAPAC WILKA

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

Frazeologizm ZŁAPAC WILKA definiowany jest dzisiaj: 'przeziębć się, siedząc na czymś zimnym, np. na kamieniu'. Czasownik ZŁAPAC w jednym ze znaczeń to 'zachorować na coś, zarazić się czymś', nie dziwi zatem, że ZŁAPAC WILKA oznacza 'zapaść na jakąś chorobę', ale co wilk ma wspólnego z przeziębieniem...? Słowo WILK jest bogate w skojarzenia: wilk był postrzegany jako istota dzika, niebezpieczna, niepożądana, kojarzył się ze złem i przykrymi następstwami. Dlatego też kiedyś zwano wilkiem pewne przypadłości: parcha na końskich nogach i kopytach; jedną z postaci gruźlicy skóry wyjątkowo oszpecającą ludzką twarz i w ogóle chorobę wrzodową skóry występującą u ludzi lub paskudzący się, uporczywy wrzód, a także – jak podaje Słownik wileński – „wyprzenie w stolcu”. Najprawdopodobniej właśnie od owego „wyprzenia w stolcu” zwanego WILKIEM przeszło znaczenie do frazeologizmu ZŁAPAC WILKA – najpierw w znaczeniu nienotowanym wprawdzie przez słowniki 'nabawić się hemoroidów od siedzenia na czymś zimnym' (takie użycie znamy z żywej mowy, zwłaszcza z języka ludowego), a później – przez rozszerzenie na częściej spotykane dolegliwości – w znaczeniu 'przeziębć się od siedzenia na czymś zimnym'.